

КЛИФЪРД САЙМЪК ПРЕЗ РЕКИЧКАТА, ПРЕЗ ГОРАТА

Превод от английски: [Неизвестен], 1973

chitanka.info

Беше времето, когато се прави мармалад от ябълки, когато цъфтят златни кълба и напъпват дивите астри; по пътеката вървяха две деца. Когато тя ги забеляза през прозорците на кухнята, на пръв поглед ѝ се стори, че децата са си като деца, връщат се в къщи от училище, на всяко в ръката има чанта, а в нея очевидно учебници. Сякаш Чарлз и Джеймс, помисли си тя, сякаш Алиса и Меги, само че отдавна мина времето, когато тази четворка крачеше по пътеката за училище. Сега те си имат свои деца, които ходят на училище.

Тя се обърна към печката да разбърка ябълките — навън върху масата чакаше широкото гърне — след това отново надзърна през прозореца. Те вече са близо и се вижда, че момчето е по-голямо, на около 10 години, а момиченцето не е на повече от 8.

Може би само минават край нас? Не ще да е така, не може да бъде така, защото пътеката води направо тук, къде другаде би могло да се иде по нея?

Без да стигнат до сайванта, те излязоха от пътеката и деловито закрачиха по плочите към къщата. Виж ги как вървят, без да се замислят, като че ли знаят точно къде отиват.

Те дойдоха право пред вратата и тя излезе на прага, а те я гледаха отдолу, от първото стъпало.

Момченцето заговори:

— Вие сте нашата баба. Татко каза най-напред да ви кажем, че сте нашата баба.

— Но нали това... — тя се пресече.

Искаше да каже, че това е невъзможно, че не може тя да бъде тяхна баба. Но като се взря надолу, в съсредоточените детски лица, се зарадва, че не е казала тези думи.

— Аз се казвам Елен — с тънко гласче каза момиченцето.

— А аз Пол — каза момченцето.

Тя отвори вратата с мрежа, децата влязоха в кухнята и мълчаливо се оглеждаха на всички страни, сякаш през живота си не бяха виждали кухня.

— Всичко е както татко казваше — каза Елен. — Ето печката и биячката за масло, и...

— Нашата фамилия е Форбс — прекъсна я момченцето.

Тук жената не издържа.

— Но това е невъзможно — възрази тя. — Това е нашата фамилия.

Момчето важно кимна.

— Аха, ние знаем.

— Вие сигурно искате мляко и баница — каза жената.

— Баница? — радостно подхвърли Елен.

— Ние не бихме искали да ви причиняваме грижи — каза момчето. — Татко казваше, че не трябва да ви причиняваме грижи.

— Той каза, че трябва да се постареем да бъдем добри деца — добави Елен.

— Сигурна съм, че ще се постараете — отзова се жената. — Какви затруднения бих могла да имам!

Няма нищо, помисли си тя, сега ще се ориентираме как стоят нещата. Приблужи се до печката и отмести тенджерата с мармалада настрани, за да не прегори.

— Сядайте на масата — каза тя. — Ще ви донеса мляко и баница.

Погледна часовника, тиктакащ върху полицата: скоро ще стане четири. Всеки момент мъжете ще се върнат от полето. Джексън Форбс ще съобрази как стоят нещата, той винаги се е ориентирал добре.

Децата се изкатериха всяко на своя стол и важно се огледаха наоколо — към часовника, към печката с нажежената до червено тръба, към сандъка с дърва и към биячката за масло, изправена в ъгъла.

Чантите си те поставиха до себе си на пода. Странни чанти. От дебел материал, може би брезент, но без каишки и закопчалки. Да, без каишки и закопчалки и въпреки това затворени.

— Имате ли марки? — запита Елен.

— Марки? — изненада се мисис Форбс.

— Не я слушайте — каза Пол. — На нея не са й казали да пита. Тя пита всички, но и мама не й е казала да пита.

— За какви марки става дума?

— Тя ги събира. Обикаля и измъква чужди писма. Само и само да получи марките, които стоят върху плика.

— Добре, щом е така, ще потърсим — каза мисис Форбс. — Кой знае, може и да се намерят стари писма. После ще потърсим.

Тя отиде до килера, взе глиненото гърне с млякото и постави в една чиния баница. Те чинно седяха на местата си, очаквайки баницата.

— Ние няма да стоим дълго — каза Пол. — Само през ваканцията. След това родителите ни ще дойдат за нас и ще ни вземат обратно.

Елен усърдно закима.

— Те така ни казаха, когато тръгнахме. Когато аз се изплаших и не исках да тръгна.

— Страхувала си се да тръгнеш?

— Да. Кой знае защо изведнъж стана необходимо да тръгнем.

— Не оставаше никакво време — обясни Пол. — Всички бързаха. Бързо, бързо, тръгвайте.

— А откъде сте вие? — запита мисис Форбс.

— Ами оттук, съвсем наблизо — отвърна момчето. — Ние вървахме съвсем малко, а освен това имахме карта. Татко ни даде картата и ни разказа всичко, както трябва...

— А сигурна ли сте, че вашата фамилия е Форбс?

Елен кимна.

— Ами да, че каква друга?

— Странно — каза мисис Форбс.

Малко е да се каже странно, тъй като в целия окръг няма други Форбсови освен нейните деца и внуци. Да, и тези деца, но те са чужди, каквото и да казват самите те.

Те се заеха с млякото и баницата и тя се върна към печката, отново постави върху огъня тенджерата с мармалада и го разбърка с дървена лъжица.

— А къде е дядо? — запита Елен.

— Дядо е на полето. Скоро ще се върне. Вие справихте ли се с баницата?

— Изядохме всичко — отвърна момичето.

— Тогава хайде да постелем масата и стоплим обедата. Няма ли да ми помогнете?

Елен скочи от стола върху пода.

— Аз ще ви помогна — каза тя.

— И аз — подхвана Пол. — Ще ида да донеса дърва. Татко каза да не ме мързи. Каза аз да нося дърва, да храня пилетата, да събирам

яйца и...

— Пол — прекъсна го мисис Форбс, — кажи ми по-добре с какво се занимава твоят татко.

— Татко е инженер, той работи в Управлението за времето — отвърна момчето.

2.

Двамата ратаи на кухненската маса бяха се наклонили над дъската за шашки. Старците седяха в горницата.

— През живота си не съм виждала такова нещо — каза мисис Форбс. — Такова метално нещо, което като хванеш и опънеш, се хлъзга по желязната пътечка и чантата се отваря. Дръпнеш обратно и се затваря.

— Някаква новост, не е нещо друго — обади се Джексън Форбс. — Малко ли новости въобще не достигат до нас в нашия затънтен край. Тези изобретатели са големи глави, какво ли не измислят.

— Точно такова нещо има и на панталоните на момчето — продължи тя. — Аз ги дигнах от пода, където ги беше хвърлило, преди да си легне, взех ги и ги сложих на стола. Гледам, желязна пътечка, а по края ѝ зъбчета. А и самите им дрехи също — панталоните на момчето са отрязани над коляното, а рокличката на момиченцето е такава късичка...

— За някакви самолети говореха — замислено произнесе Джексън Форбс. — Не за тези, които знаем ние, а за други, на които ужким хората пътуват. И за ракети, но не за илюминации, а ужким с тях се летяло във въздуха.

— И разпитват някак си страхливо — каза мисис Форбс. — Те не са нещо както... усещам, а не мога да го кажа.

Мъжът кимна.

— И сякаш са наплашени от нещо.

— И тебе ли ти е страшничко, Джексън?

— Не зная — отвърна той. — Та нали няма други Форбсови. Т.е. наблизо няма. До Чарли са пет мили, както и да го смяташ. А те казват, че са вървели съвсем малко.

— Е добре, какво си мислиш? — запита тя. — Какво може да направим в случая?

— Бих искал да зная — каза той. — Може би трябва да ида в селището да поговоря с шерифа? Кой знае, току виж се окаже, че тези деца са се загубили. Може би някой ги търси.

— Като ги гледаш, не би могъл да кажеш, че са се загубили — възрази тя. — Те са знаели къде отиват. Знаели са, че ние сме тук. Казаха ми, че аз съм тяхната баба, за тебе запитаха и те нарекоха дядо. И всичко като че ли така и трябва да бъде. Сякаш въобще не са чужди. За нас им е било разказано и се държат така, като че са дошли във ваканция. Сякаш просто са дошли на гости.

— Ето какво — каза Джексън Форбс, — след закуска ще впрегна Нели и ще обиколя съседите да ги поразпитам. Току виж, че от някого науча нещо.

— Момченцето казва, че баща им е инженер в Управлението за времето. Хайде, разбери нещо. Управление е нещо като власт, доколкото разбирам...

— А може би е шега? — предположи мъжът. — Баща им просто се е пошегувал, а момченцето го е взело за истина.

— Ще ида горе да видя дали те спят — каза мисис Форбс. — Оставих им лампата. Те са такива мънички, а къщата им е чужда още. Ако са заспали, ще духна лампата.

Джексън Форбс одобрително се покашля.

— Опасно е нощем да се оставя огън — забеляза той. — Току виж избухне пожар.

Малчуганът спеше, разтворил ръце, спеше дълбокия и здрав сън на младостта. Събличайки се, преди да легне, той беше хвърлил дрехите върху пода, но сега всичко лежеше спретнато върху стола, тя го беше сгънала, когато дойде да му пожелае лека нощ.

Чантата стоеше до стола отворена и двата реда железни зъбчета слабо проблескваха на оскъдната светлина на лампата. И в нея имаше пълна бъркотия. Нима така се слагат вещи в чанта?

Тя се наведе, вдигна чантата и хвана металната скобичка, за да я затвори. Във всеки случай, каза си тя, би могъл да я затвори, а не да я хвърля така отворена. Дръпна скобичката и тя леко запълзя по пътечката, докато не се опря в нещо стърчащо навън.

Книга... Тя я хвана, искайки да я натъпче по-навътре, за да не ѝ пречи. И в този миг видя заглавието — изтритите златни букви върху корицата. Библията.

Тя се побави, държейки книгата, и едва след това внимателно я извади. Подвързията от скъпа черна кожа беше изтрита и старинна. Ръбовете бяха смачкани и изтъркани, а страниците доста измазани от дълга употреба. Златото на орнаментите беше потъмняло.

Тя нерешително отвори книгата и върху най-първия лист видя стар избелял надпис:

На сестра ми Елен
от Амелия
30 октомври 1896 година
С най-добри благопожелания

Краката ѝ се подкосиха, тя меко седна на пода и облягайки се на стола, прочете още веднъж надписа.

Тридесети октомври 1896 година — ами да, нейната рождена дата, но нали тя още не е дошла — сега още е само началото на септември 1896 г.

А самата Библия на колко ли е години? Вероятно на сто, а може би и на повече.

Библията е именно онова, което би ѝ подарила Амелия. Но подарък не би могло да има и няма, тъй като до датата, която е написана върху първата страница, има още цял месец.

Ясно е, че подобно нещо не може да съществува. Това е просто някаква глупава шега. Или пък грешка. А може би някакво съвпадение? Някъде на друго място има жена, която се нарича Елен и тя също има сестра на име Амелия, а датата — какво пък, някой е сбъркал и е написал погрешно годината. Нима хората не правят грешки?

И въпреки всичко тя недоумяваше. Те казаха, че фамилията им е Форбс и бяха дошли направо тука и Пол разказваше за някаква карта, с която те са намерили пътя.

Може би в чантата има още нещо такова? Тя я погледна и поклати глава. Не, не ѝ подхожда да се рови. Дори и Библията не трябваше да вади.

На тридесети октомври тя ще бъде на петдесет и девет години — стара жена, жена на фермер, синовете ѝ са женени, а дъщерите

омъжени, в неделя и по празниците внуците ѝ идват на гости. Има и сестра Амелия, която през тази 1896 година ще ѝ подари на рождения ден Библия.

С треперещи ръце тя вдигна Библията и я постави обратно в чантата. „Ще слеза долу и ще разкажа на Джексън. Нека той си поблъска главата, може да измисли нещо.“

Тя пхна книгата на мястото ѝ, опъна желязното езиче и чантата се затвори. Постави я на пода и погледна малчугана в кревата. Той спеше хубаво и тя духна лампата.

В съседната стая спеше малката Елен, лежейки по детски, по коремче. Малкото пламъче на намаления фитил трептеше от течението, което струеше през откренатия прозорец.

Чантата на Елен беше затворена и грижливо опряна в крака на стола. Жената задържа върху нея погледа си, след което решително мина край кревата към масичката, на която стоеше лампата.

Децата спят, всичко е в ред, сега тя ще духне лампата и ще слезе долу, ще поговори с Джексън и може би той съвсем не трябва утре да пряга Нели и да обикаля съседите, за да ги разпитва.

Накланяйки се над лампата, тя изведнъж забеляза върху масичката плик с две големи цветни марки в десния горен ъгъл.

„Какви красиви марки, не съм виждала никога подобни.“ Тя се наведе още повече, за да ги разгледа по-добре, и прочете името на страна, каквато няма на света. Щом няма такава страна, откъде са тези марки?

Тя взе в ръце плика и още веднъж разгледа маркиите, проверявайки. Много красиви марки!

Пол казваше, че тя ги събира. И измъква чужди писма.

Върху плика имаше печат и трябваше да има дата, но печатът беше ударен бързешком, така че всичко беше размазано и не се разбираше.

От разкъсания край на плика, където беше распечатан, едва се подаваше крайчецът на писмо и тя бързешком го извади; от вълнение ѝ беше трудно да диша и нещо стискаше сърцето ѝ...

Това беше краят на писмо, неговата последна страница, и буквите не бяха ръкописни, а печатни, почти както във вестниците или в книгите.

Това не беше нещо друго, а отново някаква новомодна история от тези, които стоят в учрежденията на големите градове. Тя беше чела нещо за тях някъде — като че ли се казваха пишещи машини?

„... не мисля, прочете тя, че от твоя план ще излезе нещо. Няма да успеем. Врагът ни е обградил и просто времето не ни стига.

И дори да би ни стигнало, би трябвало да се обмисли все още етичната страна. Честно казано, какво право имаме ние да се вмъкваме в миналото и да се намесваме в работата на хората, които са живели преди сто години? Представи си само какво ще бъде това за тях, за тяхната психология, за целия им живот!

А ако все пак ти решиш да изпратиш поне децата, помисли си какво объркване ще внесеш в душите на тези двама добри хора, когато разберат как стоят нещата. Те живеят в своето тихо светче, спокойно и здраво светче. Веянията на нашия безумен век ще разрушат всичко, с което те живеят и в което вярват.

Страхувам се, че въпреки всичко ти няма да ме послушаш. Аз направих онова, за което ти помоли. Написах ти всичко, което зная за нашите предци на тази ферма в Уискънсин. Като историк на нашия род съм убеден в достоверността на всички факти. Постъпи както знаеш и нека бог ни прости.

Твой обичащ те брат Джексън

П.П. Сетих се, че ако ти все пак изпратиш там децата, дай им добра доза от новото противораково средство. Прапрапрабаба Форбс е умряла през 1904 г., доколкото разбирам, от рак. С тези таблетки тя ще успее да преживее още допълнителни двадесет-тридесет години. И това вероятно няма да означава нищо за нашето объркано бъдеще, нали! Какво ще стане, не зная. Може би това ще ни спаси. А може би ще ускори нашата гибел. Може би и съвсем няма да й повлияе. Ориентирай се сам.

Ако успея да завърша всичко тук и се измъкна, ще
бъда с тебе, когато дойде краят.“

Тя машинално пхна писмото обратно в плика и го постави
върху масичката редом с примигващата лампа.

Бавно се приближи към прозореца и погледна пустинната
пътечка.

Те ще дойдат за нас, каза Пол. Ще дойдат ли? Ще могат ли?

Дано това да им се удаде. Бедните хора, бедните, наплашени
деца, затворени в капана на бъдещето.

Кръв от моята кръв, плът от плътта ми и толкова години ни
разделят. Нека те да са далеч и все пак са моя плът и кръв. Не само
тези двете, които спят под моя покрив в тази нощ, но и всички онези,
които са останали там.

В писмото е написано: през 1904 година, рак. Дотогава има още
осем години и тя ще бъде съвсем грохнала старица. И подписът е
Джексън. Не е ли този Джексън също Форбс? Може би от поколение в
поколение името се е предавало?

Тя сякаш се вкамени. След това дойде страхът. По-късно тя
съвсем няма да се радва, че е прочела това писмо, няма да се радва, че
знае.

А сега трябва да слезе долу и някак си да обясни всичко на
Джексън.

Приближи се към масичката, духна лампата и излезе от стаята.

Нечий глас се раздаде зад гърба ѝ:

— Бабинко, ти ли си?

— Да, Пол — отвърна тя. — Какво има?

Изправена на прага, тя го видя как осветен от плоската лунна
светлина, падаща от прозореца, беше приседнал край стола и търси
нещо в чантата.

— Бях забравил, татко ми нареди, щом дойда, веднага да ти дам
едно нещо.

Публикувано в сп. „Наука и техника“, бр.45-46/1973 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.